

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 13/2024-33

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ivana Fiačana a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **PORR s.r.o.**, Mlynské nivy 49, Bratislava, zastúpeného AGM partners s. r. o., Bazová 6A, Bratislava, proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava III č. k. 31K/39/2022-765 z 30. augusta 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 28. septembra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením mestského súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

2. Uznesením č. k. II. ÚS 13/2024-11 z 24. januára 2024 ústavný súd prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie v celom rozsahu.

3. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je tvrdenie, že došlo k porušeniu označených práv napadnutým uznesením, ktorým mestský súd zamietol návrh sťažovateľa na zrušenie uznesení prijatých prvou schôdzou veriteľov 18. augusta 2023, ktorého sa sťažovateľ ako veriteľ v konkurze domáhal pre jeho rozpor so zákonom podľa § 35 ods. 8 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“).

4. Konkurz na majetok úpadcu Projekt Sporrkanska a. s., Pribylinská 12, Bratislava, IČO 35 801 999, bol vyhlásený uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 31K/39/2022 zo 14. februára 2023 zverejneným v Obchodnom vestníku č. 37/2023 z 22. februára 2023. Sťažovateľ si v základnej prihlasovacej lehote prihlásil svoje pohľadávky č. 1 – 4. Uznesením okresného súdu zo 17. apríla 2023 zverejneným v Obchodnom vestníku č. 77/2023 z 21. apríla 2023 bola správkyňi predĺžená lehota na popieranie pohľadávok o 30 dní a uznesením okresného súdu z 25. mája 2023 zverejneným v Obchodnom vestníku č. 106/2023 z 5. júna 2023 bola správkyňi opätovne predĺžená lehota na popieranie pohľadávok o 30 dní. Keďže v danom prípade bola lehota na popieranie pohľadávok dvakrát predĺžená podľa § 32 ods. 4 zákona o konkurze, lehota na popieranie pohľadávok netrvala pôvodných 30 dní, ale trvala celkovo 90 dní. Vychádzajúc z uvedeného priebehu konania, sa sťažovateľ domnieva, že lehota na popieranie pohľadávok uplynula 10. júla 2023. Správkyňa poprela pohľadávky sťažovateľa 11. júla 2023. Sťažovateľ zastáva názor, že popretie pohľadávok po uplynutí lehoty na popieranie pohľadávok nemalo žiadnu právnu relevanciu, keďže 11. júla 2023 došlo v súlade s § 35 ods. 16 zákona o konkurze k zisteniu pohľadávok *ex lege* vzhľadom na to, že včas nepopreté pohľadávky sa v konkurze považujú za zistené.

5. Dňa 18. augusta 2023 sa v konkurze vyhlásenom na majetok úpadcu konala schôdza veriteľov, na ktorej správkyňa sťažovateľovi neumožnila vykonávať hlasovacie práva a sťažovateľ tak nemohol hlasovať pri prijímaní jednotlivých uznesení schôdze veriteľov. Sťažovateľ preto v súlade s § 35 ods. 8 zákona o konkurze uplatnil do zápisnice zo schôdze veriteľov námietky rozporu prijatých uznesení so zákonom. Následne sa v zákonnej lehote domáhal, aby mestský súd zrušil prijaté uznesenia schôdze veriteľov. Napadnutým uznesením mestský súd konštatoval, že návrhu sťažovateľa nie je možné vyhovieť z dôvodu nedostatku jeho aktívnej vecnej legitímácie na podanie návrhu, keďže jeho pohľadávky boli správkyňou popreté včas a riadne a v súvislosti s tým správkyňa postupovala v súlade so zákonom, keď popretému veriteľovi neumožnila na schôdzi veriteľov hlasovať. Tento záver prijal mestský súd na tom základe, že „*Konkurz bol vyhlásený dňa 23.02.2023. Základná prihlasovacia lehota uplynula dňa 11.04.2023. Lehota na popretie pohľadávok uplynula dňa 11.05.2023. Uznesením súdu zo dňa 17.04.2023 č.k.31K 39/2022-339 bola lehota na popretie pohľadávok predĺžená o 30 dní. Lehota uplynula dňa 10.06.2023. Keďže posledný deň lehoty v tomto prípade pripadol na deň pracovného voľna (sobota), posledným deň lehoty podľa § 203 a ods. 2 bol najbližší pracovný deň, t. j. pondelok 12.06.2023. V priebehu plynutia lehoty správca požiadaval o opätovné predĺženie o 30 dní. Súd uznesením zo dňa 25.05.2023 č. k. 31K 39/2022-387 návrhu vyhovel. Začiatok plynutia predĺženej lehoty pripadol na 13.06.2023, posledný deň lehoty, podľa znenia § 203a ods. 3 ZKR, na 12.07.2023.*“.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Proti napadnutému uzneseniu podal sťažovateľ ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) Z citovaného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že v posudzovanom prípade mali plynúť tri samostatné lehota na popieranie pohľadávok. Prvá lehota na popieranie pohľadávok mala plynúť od 12. apríla 2023 do 11. mája 2023, druhá (prvýkrát predĺžená) od 12. mája 2023 do 10. júna 2023 (sobota), resp. do 12. júna 2023 (pondelok) a tretia lehota (druhýkrát predĺžená) od 13. júna 2023 do 12. júla 2023. Taká interpretácia a aplikácia § 32 ods. 4 a § 203a ods. 2 zákona

o konkurze upravujúcich predĺžovanie a počítanie lehôt v konkurze, v zmysle ktorej každé predĺženie lehoty na popieranie pohľadávok predstavuje samostatnú lehotu so svojím začiatkom a koncom, je extrémne arbitrárna (svojvoľná), neudržateľná a nezlučiteľná s ústavou do takej miery, že došlo k flagrantnému porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu. Podľa presvedčenia sťažovateľa pri pohľadávkach, ktoré boli v konkurze prihlásené v základnej prihlasovacej lehote, plynúce správcovi iba jedna lehota na popieranie pohľadávok, ktorá môže byť konkurzným súdom predĺžovaná (§ 32 ods. 4 zákona o konkurze). Predĺženie lehoty už zo svojej podstaty (ako aj z princípov elementárnej logiky) nemá za následok, že pôvodne stanovená lehota uplynie a začne plynúť novostanovená (predĺžená) lehota. Relevantným následkom predĺženia lehoty je iba to, že pôvodná lehota neuplynie v pôvodnom čase, ale uplynie až v čase, o ktorý bola predĺžená. Keďže ide o jednu lehotu, môže mať z časového hľadiska iba jeden posledný deň (jeden koniec). Následne iba na tento posledný deň možno aplikovať pravidlo vyplývajúce z § 203a ods. 2 zákona o konkurze, podľa ktorého ak posledný deň lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, posledný deň lehoty je najbližší nasledujúci pracovný deň. Uvedené normatívne pravidlo nemožno použiť na akýkoľvek víkend alebo sviatok počas plynutia lehoty, ako to nesprávne vyvodil mestský súd.

b) Za daných okolností preto napadnuté uznesenie predstavuje ničím neobhájiteľný zásah do práv sťažovateľa, ktorému (ako veriteľovi zistených pohľadávok) tento súd neposkytol právnu ochranu, keď správkyňa *contra legem* neumožnila sťažovateľovi vykonávať hlasovacie práva na schôdzi veriteľov.

III.

Vyjadrenie mestského súdu, zúčastnenej osoby a replika sťažovateľa

III.1. Vyjadrenie mestského súdu:

7. Mestský súd k ústavnej sťažnosti, prihliadajúc na jej obsah a skutočnosti namietané sťažovateľom, uviedol, že ako orgánu riadenia a správy súdu jeho predsedníčke neprináleží skúmať procesný postup súdu, a preto nie je v jej kompetencii posudzovať a hodnotiť zákonnosť postupu súdu a jeho rozhodnutí ani subjektívny rozhodovací proces toho-ktorého zákonného sudcu, a teda ani zákonnosť napadnutého uznesenia. S ohľadom na uvedené v plnom rozsahu odkázal na obsah spisu vedeného pod sp. zn. B1-31K/39/2022 a konečné rozhodnutie ponechal na zváženie ústavnému súdu.

III.2. Vyjadrenie zúčastnenej osoby:

8. K ústavnej sťažnosti sa vyjadrila aj zúčastnená osoba – správca úpadcu Projekt Sporrkanska a. s. v konkurze I&R KONKURZY A REŠTRUKTURALIZÁCIE, k.s., Šoltésovej 2, Bratislava, ktorá uviedla, že ústavná sťažnosť je nedôvodná. Sťažovateľ v nej neuvádza, v čom má spočívať zásah napadnutého uznesenia do jeho označených práv. Podľa zúčastnenej osoby sa sťažovateľ uplatnenými prostriedkami v rámci konkurzného konania, a to námietkami proti uzneseniam prijatým schôdzou veriteľov podľa § 35 ods. 6 zákona o konkurze a návrhom na ich zrušenie z dôvodov v nich uvedených (neumožnenie výkonu hlasovacích práv), zohľadňujúc jeho postavenie veriteľa v konkurznom konaní úpadcu, objektívne nemohol a ani nemôže s úspechom domôcť ich zrušenia. V podanej ústavnej sťažnosti tak úplne absentuje materiálna stránka, keď aj pre prípad, že by došlo k zrušeniu napadnutého uznesenia zo strany ústavného súdu, konkurzný súd by následne

musel o návrhu, čo sa týka výsledku, rozhodnúť rovnako, pričom samotnú vecnú správnosť napadnutého uznesenia sťažovateľ nespochybnil. Konštatovať rozpor prijatých uznesení so zákonom by vzhľadom na sťažovateľom uplatnený dôvod bolo možné len za situácie, keď by neumožnenie výkonu hlasovacích práv sťažovateľovi malo alebo aspoň mohlo mať vplyv na výsledok uznesení prijatých schôdzou veriteľov. Ako však z jednotlivých výsledkov hlasovania o uzneseniach č. 1 až 7 prijatých na prvej schôdzi veriteľov a zachytených v zápisnici z konania prvej schôdze veriteľov vyplýva, je zrejmé, že ani hlasy sťažovateľa za predpokladu, že by mal priznané hlasovacie práva, by žiadnym spôsobom neovplyvnili výsledok hlasovania a prijatie uznesení. Podľa názoru správcu len samotná skutočnosť, že sťažovateľovi nebolo umožnené hlasovať na schôdzi veriteľov, nie je objektívne spôsobilá preukázať rozpor prijatých uznesení so zákonom.

9. S názormi sťažovateľa vo vzťahu k počítaniu plynutia lehoty na popieranie pohľadávok sa nestotožňuje, keďže sú v zjavnom rozpore s pravidlami konkurzu, prípustnými spôsobmi výkladu príslušných ustanovení zákona o konkurze, počítaním lehôt vo všeobecnosti a s tým spojenými logickými následkami. K popretiu pohľadávok prihlásených sťažovateľom v základnej lehote na prihlasovanie pohľadávok došlo zo strany pôvodnej správkyne podľa jeho názoru včas. Zásadne nesprávne je tvrdenie sťažovateľa o tom, že lehota na popieranie pohľadávok trvala 90 dní, keď sťažovateľ pri počítaní lehôt opomína, resp. účelovo neaplikuje základné pravidlo vyjadrené v § 203a ods. 2 zákona o konkurze pojednávajúcim o počítaní lehôt v spojení s § 32 ods. 4 zákona o konkurze pojednávajúcim o možnosti predĺženia lehoty na popieranie pohľadávok. Z ich dikcie je nad mieru akýchkoľvek pochybností zrejmé jednak to, že ak posledný deň lehoty pripadne na víkend alebo sviatok, posledným dňom lehoty je najbližší pracovný deň, a zároveň aj to, že každé predĺženie lehoty na popieranie pohľadávok o 30 dní je nutné počítať odo dňa nasledujúceho po uplynutí pôvodnej lehoty na popieranie pohľadávok (posledný deň základnej lehoty na popieranie bol 11. máj 2023), t. j. od 12. mája 2023, a odo dňa nasledujúceho po uplynutí prvotne predĺženej lehoty na popieranie pohľadávok (posledný deň lehoty 12. júna 2023 – pondelok, 30. deň prvotne predĺženej lehoty vychádzal na sobotu 10. júna 2023), t. j. od 13. júna 2023, z čoho je zrejmé, že posledným dňom opakovane predĺženej lehoty na popieranie pohľadávok v konkurze vyhlásenom na majetok úpadcu bol 12. júl 2023 (streda). Lehota na popieranie pohľadávok v konkurze vyhlásenom na majetok úpadcu tak v súlade s pravidlami počítania lehôt trvala 92 kalendárnych dní, nie 90 dní, ako sa to nesprávne snaží sťažovateľ navodiť aj v ústavnej sťažnosti. Základná lehota, ako aj všetky ďalšie predĺženia lehoty na popieranie pohľadávok o konkrétny počet dní (najviac o 30 dní) majú svoj vlastný začiatok a koniec a v tomto smere sú medzi sebou navzájom previazané tak, že nemôže začať plynúť prvý deň jednej lehoty skôr, ako uplynie posledný deň predchádzajúcej lehoty, a teda ich počítanie nie je a ani nemôže byť vyňaté z pravidiel počítania lehôt vyjadrených v § 203a zákona o konkurze.

10. Zúčastnená osoba dodala, že z obsahu správcovského spisu vedeného pôvodnou správkyňou v konkurznej veci úpadcu vyplýva, že pôvodná správkyňa mala realizovať popretie pohľadávok sťažovateľa už 10. júla 2023, o čom pripojila úradný záznam z popierania pohľadávok úpadcu vypracovaný pôvodnou správkyňou 10. júla 2023 a zároveň vyjadrenie pôvodnej správkyne k námietkam sťažovateľa na prvej schôdzi veriteľov z 22. augusta 2023, ktorého adresátom bol konkurzný súd. Rovnako je nutné zdôrazniť, že v bode 10 odôvodnenia napadnutého uznesenia sa konkurzný súd s počítaním opakovane predĺženej lehoty na popieranie pohľadávok v konkurznej

veci úpadcu riadne vysporiadal, pričom vecne správne konštatoval, že posledným dňom opakovanej predĺženej lehoty na popieranie pohľadávok v konkurznej veci úpadcu bol 12. júl 2023. Sama skutočnosť, že popretie pohľadávok sťažovateľa malo byť v zozname pohľadávok vedenom pôvodnou správkyňou v registri úpadcov vyznačené až 11. júla 2023, nemôže mať za následok neúčinnosť popretia pohľadávok zo strany popierajúcej osoby, čo vyplýva aj z § 32 ods. 6 zákona o konkurze, podľa ktorého „Popretie pohľadávky správca bez zbytočného odkladu zapíše do zoznamu pohľadávok a písomne oznámi veriteľovi, ktorého pohľadávka bola popretá“, z čoho je zrejmé, že účinnosť popretia pohľadávky nie je spojená s vyznačením popretia v zozname pohľadávok v lehote na popieranie pohľadávok, keď popretie má povinnosť správca vyznačiť bez zbytočného odkladu, nie však explicitne v lehote na popieranie pohľadávok. Nie je pritom žiadnych pochyb o tom, že pôvodná správkyňa si povinnosti vyplývajúce jej z § 32 ods. 6 zákona o konkurze riadne a včas splnila aj voči sťažovateľovi.

III.3. Replika sťažovateľa:

11. Sťažovateľ vo svojej replike zopakoval, že jediným dôvodom, pre ktorý mestský súd jeho návrh na zrušenie uznesení prijatých schôdzou veriteľov 18. augusta 2023 zamietol, bola konštatácia, že sťažovateľ nemal hlasovacie práva, keďže popretie jeho pohľadávok bolo pôvodnou správkyňou vykonané včas, v lehote na popieranie pohľadávok. Podľa sťažovateľa ide o extrémne nesprávnu interpretáciu a aplikáciu práva, ktorá sa zakladá na neudržateľnej argumentácii, ktorá pri ústavnom prieskume nemôže obstať, keďže ide o flagrantné popretie pravidiel počítania procesných lehôt v konkurze. Zopakoval, že lehota na popieranie pohľadávok v konkurze vyhlásenom na majetok úpadcu uplynula 10. júla 2023 a pohľadávky sťažovateľa boli správkyňou popreté až 11. júla 2023, t. j. po uplynutí lehoty na popieranie pohľadávok. Na danom skutkovom stave nič nemení ani úradný záznam správkyne, z ktorého má vyplývať, že správkyňa poprela pohľadávky sťažovateľa skôr. Predmetný úradný záznam označil za snahu pôvodnej správkyne zhojiť jej vlastné pochybenie pri popieraní pohľadávok. V tejto súvislosti poukázal na § 31 ods. 2 zákona o konkurze, podľa ktorého sa na výkon práv spojených s prihlásenou pohľadávkou v konkurze vychádza zo zoznamu pohľadávok v registri úpadcov. Zoznam pohľadávok vedený prostredníctvom registra obsahuje údaj o dni popretia pohľadávky. Tento dátum je rozhodujúci pre presné určenie skutočnosti, či k popretiu došlo v rámci plynutia lehoty na popieranie pohľadávok, a nemožno ho tak stotožňovať s dátumom zapísania popretia pohľadávky do registra úpadcov, ktoré môže nastať aj krátko po uplynutí lehoty na popieranie pohľadávok.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

12. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože s ohľadom na predmet konania a po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou a so stanoviskami účastníkov konania a s obsahom spisu dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

13. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je tvrdenie, že mestský súd napadnutým uznesením neprípustným spôsobom a na základe ústavne neakceptovateľnej interpretácie a aplikácie § 32 ods. 4 a § 203a ods. 2 zákona o konkurze v otázke počítania plynutia lehoty na popretie pohľadávok správcom zasiahol do jeho základného práva na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces.

14. V nadväznosti na sťažovateľovu ťažiskovú námietku ústavný súd konštatuje, že jeho úlohou nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Ústavný súd je v súlade so svojou všeobecnou právomocou vyjadrenou v čl. 124 ústavy súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Táto právomoc spolu s právomocou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy mu umožňuje preskúmať aj napadnuté rozhodnutie všeobecného súdu, avšak iba z hľadiska, či toto rozhodnutie, resp. v ňom vyslovené závery sú alebo nie sú v súlade s ústavno-procesnými zásadami upravenými v ústave.

15. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré im predchádzali, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

16. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne konformným spôsobom interpretovaná platná a účinná právna norma (m. m. IV. ÚS 77/02).

17. Výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany všeobecných súdov musí byť preto v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť toto základné právo v rozpore s jeho podstatou a zmyslom.

18. Úlohou ústavného súdu bolo preskúmať, či požadované limity spravodlivého súdneho konania boli v prípade sťažovateľa dodržané a či sa náležité posúdenie jeho veci odrazilo v ústavne súladnej interpretácii a aplikácii relevantných právnych noriem.

19. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že návrhu sťažovateľa na zrušenie uznesení prvej schôdze veriteľov nebolo možné vyhovieť z dôvodu nedostatku jeho aktívnej vecnej legitímácie na podanie návrhu, keďže jeho pohľadávky boli správkyňou popreté včas a riadne na základe oznámenia o popretí pohľadávok z 11. júla 2023 a v súvislosti s tým správkyňa postupovala v súlade so zákonom, keď popretému veriteľovi neumožnila na schôdzi veriteľov hlasovať. Pri prijatí predmetného záveru mestský súd vychádzal z toho, že konkurz bol vyhlásený 23. februára 2023 a základná lehota na prihlásenie pohľadávok uplynula 11. apríla 2023. Lehota na popretie pohľadávok uplynula 11. mája 2023. Uznesením súdu zo 17. apríla 2023 bola lehota na popretie pohľadávok predĺžená o 30 dní. Lehota uplynula 10. júna 2023 a keďže posledný deň

lehoty v tomto prípade pripadol na deň pracovného voľna (sobota), posledným dňom lehoty podľa § 203 a ods. 2 zákona o konkurze bol najbližší pracovný deň, t. j. pondelok 12. júna 2023. V priebehu plynutia lehoty správca požiadal o jej opätovné predĺženie o 30 dní. Súd uznesením z 25. mája 2023 návrhu vyhovel. Začiatok plynutia druhýkrát predĺženej lehoty pripadol na 13. jún 2023 a posledným dňom lehoty bol 12. júl 2023.

20. Z uvedeného vyplýva, že mestský súd aplikoval § 203a ods. 2 zákona o konkurze v spojení s § 32 ods. 4 zákona o konkurze v otázke počítania plynutia lehoty na popretie pohľadávok správcom tým spôsobom, že pokiaľ koniec prvýkrát predĺženej tridsaťdňovej lehoty na popieranie pohľadávok nastal 10. júna 2023, t. j. v sobotu, posledným dňom procesnoprávnej lehoty bol najbližší nasledujúci pracovný deň, t. j. pondelok 12. júna 2023, a v zmysle uvedeného je potom prvým dňom druhýkrát predĺženej tridsaťdňovej lehoty na popieranie 13. jún 2023 a posledným dňom tejto lehoty je 12. júl 2023.

21. Sťažovateľ zastáva názor, v zmysle ktorého lehota na popieranie uplynula už 10. júla 2023, a to vzhľadom na to, že odo dňa uplynutia základnej prihlasovacej lehoty, t. j. 11. apríla 2023, počítal plynutie 90 dní (30 dní zákonnej lehoty + dvakrát predĺženie lehoty o 30 dní), na základe čoho určil posledný deň lehoty na popieranie pohľadávok. Podstata námietky sťažovateľa teda spočíva v tom, že § 203a ods. 2 zákona o konkurze mohol mestský súd aplikovať len raz, a to na posledný deň (druhýkrát predĺženej) lehoty na popieranie pohľadávok, keďže v danom prípade ide o jednu, hoci opakovane predlžovanú, lehotu.

22. Podľa § 32 ods. 4 zákona o konkurze z dôvodu vysokého počtu prihlášok alebo iného vážneho dôvodu súd môže aj opakovane na návrh správcu alebo bez návrhu predĺžiť správcovi lehotu na popretie pohľadávok, vždy najviac o 30 dní.

23. Podľa § 203a ods. 2 zákona o konkurze ak posledný deň lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, posledný deň lehoty je najbližší nasledujúci pracovný deň.

24. Po oboznámení sa s obsahom odôvodnenia napadnutého uznesenia a po zohľadnení námietky sťažovateľa ústavný súd dospel k záveru, že spôsob, akým mestský súd interpretoval a aplikoval § 203a ods. 2 zákona o konkurze v spojení s § 32 ods. 4 zákona o konkurze, nemožno označiť za arbitrárny, a teda ústavne neakceptovateľný.

25. Z citovaného § 32 ods. 4 zákona o konkurze vyplýva, že lehotu na popretie pohľadávok môže súd predĺžiť aj opakovane, vždy však najviac o 30 dní, nie je pritom vylúčené, aby súd z dôvodu prehľadnosti určil konkrétny posledný deň lehoty, do ktorého sa lehota predĺži. O predĺžení lehoty na popretie pohľadávok môže súd rozhodnúť iba počas jej plynutia, t. j. pokiaľ už táto lehota uplynula, nie je možné spätne rozhodnúť o jej predĺžení, keďže v dôsledku jej uplynutia nastúpili následky spočívajúce vo fikcii, že pohľadávky, ktoré neboli popreté, sa považujú zo zákona za zistené. Ide o zákonnú fikciu, ktorú už rozhodnutím súdu nie je možné prelomiť. Návrh na predĺženie lehoty na popieranie pohľadávok preto musí správca doručiť súdu nielen pred uplynutím lehoty, ale s dostatočným predstihom na to, aby súd o predĺžení lehoty mohol rozhodnúť do uplynutia pôvodnej lehoty a aj rozhodnutie stačil publikovať v Obchodnom vestníku.

26. Nie je pritom vylúčené, aby správca podal návrh na predĺženie lehoty na popretie pohľadávok, resp. súd rozhodol o predĺžení lehoty na popretie pohľadávok aj bez návrhu v posledný deň základnej lehoty na prihlásenie pohľadávok alebo v posledný deň už predĺženej lehoty.

Pri akceptovaní výkladu sťažovateľa by však v prípade, ak by koniec takejto lehoty pripadol na sobotu, nedeľu alebo sviatok, nebolo v posledný deň tejto lehoty umožnené správcovi takýto návrh podať, resp. konkurznému súdu o predĺžení lehoty, či už na základe návrhu správcu, alebo bez neho, rozhodnúť.

27. Pravidlo vyjadrené v § 203a ods. 2 zákona o konkurze v spojení s § 32 ods. 4 zákona o konkurze je tak potrebné aplikovať tak, že ak posledný deň lehoty pripadne na víkend alebo sviatok, posledným dňom lehoty je najbližší pracovný deň, a zároveň pri základnej lehote na popretie pohľadávok, ako aj pri každom predĺžení takejto lehoty je nevyhnutné stanoviť jej začiatok a koniec, pričom každé predĺženie lehoty na popieranie pohľadávok je nutné počítať odo dňa nasledujúceho po uplynutí pôvodnej lehoty na popieranie pohľadávok. Uvedené v reáliách veci sťažovateľa znamená, že ak posledným dňom základnej lehoty na popieranie bol 11. máj 2023, prvýkrát súdom predĺžená lehota na popieranie pohľadávok začala plynúť 12. mája 2023 a uplynula 12. júna 2023 a druhýkrát súdom predĺžená lehota začala plynúť 13. júna 2023 a uplynula 12. júla 2023. Ústavný súd, vychádzajúc z údajov zaznamenaných správcom v zozname pohľadávok vedenom v registri úpadcov o dátume popretia pohľadávok sťažovateľa (11. júl 2023, pozn.), sa tak stotožnil so záverom prijatým mestským súdom, v zmysle ktorého pôvodná správkyňa realizovala popretie pohľadávok sťažovateľa včas.

28. Po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia mestského súdu, predloženého spisu v nadväznosti na sťažovateľom uplatnené sťažnostné námietky tak ústavný súd nemohol dospieť k inému záveru ako tomu, že napadnuté uznesenie mestského súdu ako celok nie je možné označiť za arbitrárne, nemajúce oporu v aplikovanej právnej úprave a zároveň dosahujúce úroveň ústavnoprávne relevantného porušenia práv sťažovateľa.

29. Právne závery mestského súdu majú oporu v zákone, resp. nepopierajú podstatu, zmysel a účel aplikovaných ustanovení zákona o konkurze vo vzťahu k posudzovaniu počítania plynutia lehoty na popretie pohľadávok. Zásah ústavného súdu by prichádzal do úvahy len v prípade takej interpretácie citovanej právnej úpravy mestským súdom, ktorá by bola v extrémnom rozpore s právom na súdnu ochranu a princípom spravodlivosti, čo v preskúmanom prípade ústavný súd vzhľadom na okolnosti prerokovávanej veci nevzhladol.

30. Z už uvedených dôvodov ústavný súd nepovažoval napadnuté uznesenie mestského súdu za také, ktoré by bolo z ústavnoprávneho hľadiska neudržateľné, a teda spôsobilé na jeho derogáciu.

31. Ústavný súd na základe vykonaného posúdenia dospel k záveru, že v okolnostiach daného prípadu neboli naplnené podmienky na vyslovenie porušenia sťažovateľom označeného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením mestského súdu, a preto ústavnej sťažnosti nevyhovel.

V.

Trovy konania

32. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

33. Sťažovateľ v konaní nebol úspešný, ostatným účastníkom konania trovy nevznikli a zúčastnená osoba si trovy neuplatnila, preto ústavný súd o náhrade trov konania nerozhodoval.

34. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. mája 2024

Peter Molnár
predseda senátu